

San Pedro Sánchez, màrtir

És una història rocambolesca, típicament política. Els mateixos que van defensar davant la militància que Pedro Sánchez fóra escollit secretari general del PSOE, ara han fet pinya per forçar-ne la destitució. L'estiu del 2014 van donar-li suport sense gaire entusiasme, per eliminació, mentre que dos anys després, per tal de desfer-se'n, han provocat un terratrèmol intern inèdit, de conseqüències imprevisibles.

Entremig hi ha hagut un estira-i-aronsa permanent, des del minut zero, fruit de la concepció diferent que els principals actors del partit tenien sobre la seua legitimació real. En efecte, es tractava del primer secretari general socialista escollit pel vot directe dels afiliats, però els qui van exercir com a avalistes no volien que retinguera el càrrec més enllà del temps estrictament necessari. Anhelaven un periple curt, de transició, en què la carismàtica Susana Díaz aconseguira el rodatge escaient.

No feia ni un any que ella s'havia estrenat a la presidència d'Andalusia, i acabava les primeres eleccions com a candidata. Per damunt de tot, doncs, calia preservar la joia de la corona, el Govern autonòmic més valuós en mans socialistes, perquè la conjuntura, a més, era especialment complexa: la irrupció de Podem i el cas dels ERO falsos, que havia posat fi a la presidència de José Antonio Griñán, generaven incertesa sobre com podia reaccionar l'electorat.

En realitat, Sánchez mai no va disposar d'un xec en blanc, sinó que el seu era un contracte temporal. Si va poder encadenar dues candidatures consecutives a La Moncloa va ser, precisament, perquè a Díaz i els barons afins els pertorbava la idea de tombar un secretari general escollit pels militants en un procés en què van prendre part més de 125.000 perso-

VÍCTOR
MACEDA
@VictorMaceda

nes. Curiosament, però, els principals referents que s'havien significat en favor seu van ser els primers a distanciar-se'n, i alguns dels que s'havien posicionat del costat d'Eduardo Madina, que va quedar el segon classificat, van començar a mantenir-hi una bona relació. Un dels casos més significatius és el de la diputada del PSC Meritzell Batet, partidària de Madina que va ser inclosa a l'executiva de Pedro Sánchez i s'hi mantingut fidel. La seua signatura no apareix entre les dels 17 dimissionaris de l'executiva, com tampoc la de Patxi López, un altre suport destacat de Madina que s'ha trobat còmode amb Sánchez i no ha fet el pas de presentar la dimissió irrevocable.

Sánchez no enganyava ningú. Ja havia advertit que les seues aspiracions polítiques no se circumscrivien a l'àmbit orgànic. Volia optar a la presidència del Govern, mai no va amagar-se'n, a diferència de José Antonio Pérez Tapias, un veterà del corrent Esquerra Socialista que va articular un discurs trencador –allunyat de la moderació exhibida pels joves Madina i Sánchez– i que sí que descartava figurar al cartell electoral.

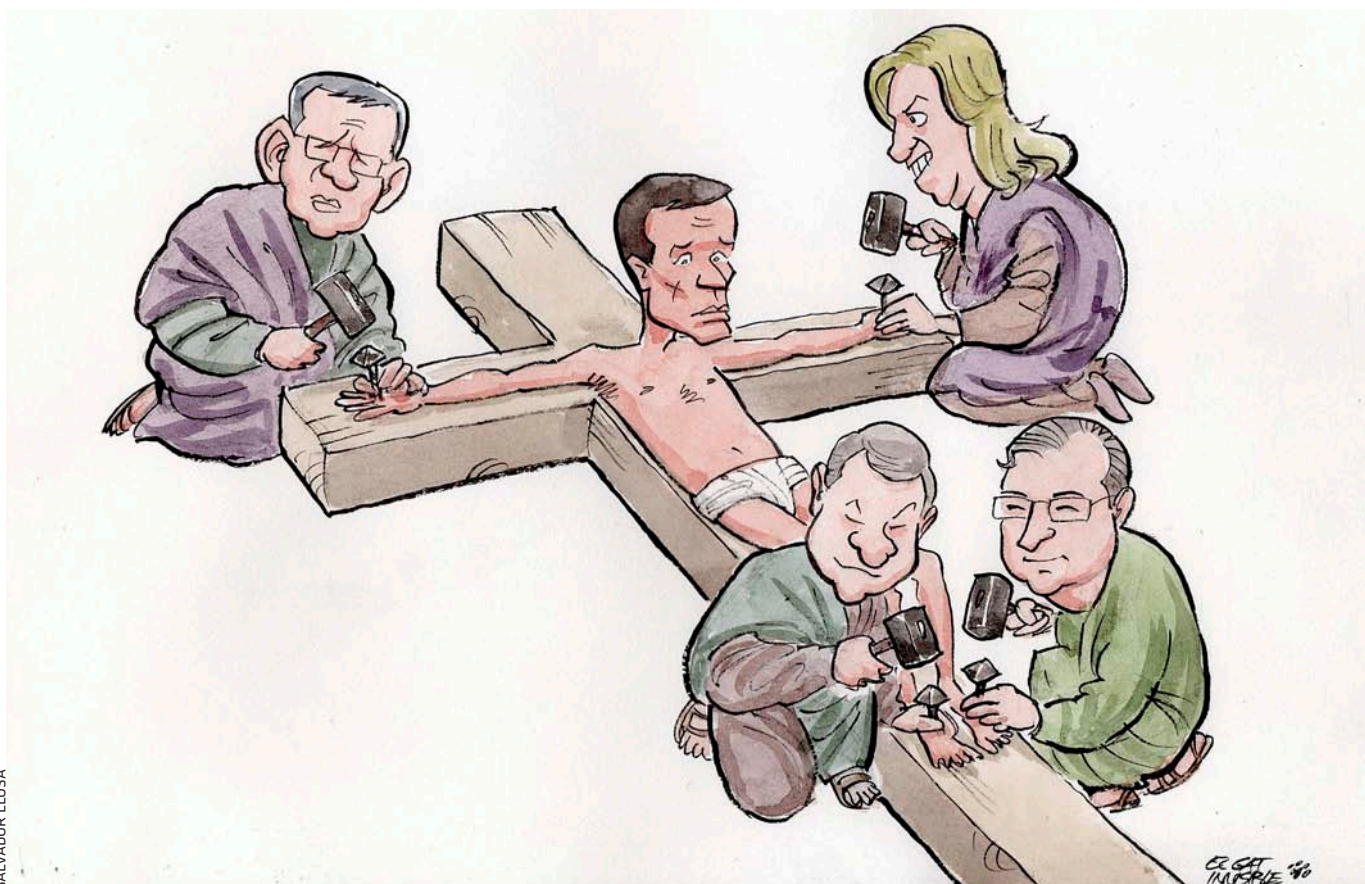
El perfil de Pérez Tapias s'adia molt més amb la interinitat pretesa i hauria permès aturar la via d'aigua oberta per l'esquerra, la principal font de vots on bevia Podem. En canvi, la militància socialista –i els seus principals dirigents

territorials– va dividir-se entre els altres dos aspirants. La disputa va focalitzar-se entre Madina, l'aspirant que comptava amb la simpatia plena del secretari general ixent, Alfredo Pérez Rubalcaba, i un Sánchez que no entusiasmava ningú però que, no obstant això, es trobava en el moment just i en el lloc adequat.

Aquells que l'havien protegit van afanyar-se a deixar-lo tot sol a la intempèrie, per tant. Era un home feble, de conviccions difuses i que es veia incapaç de capgirar les enquestes. Algú de pas, que havia de preparar la catifa vermella per on després desfilaria Susana Díaz. La condició de *candidat de la militància*, però, va generar un corrent d'adhesió interna creixent i molt considerable.

El calvari de Sánchez era previsible, estava escrit de feia temps, però la manera d'intentar sacrificar-lo ha estat obscena, més pròpia d'una formació residual que no d'un partit que aspira a governar l'Estat i que ja ho fa en set autonomies. La participació del president valencià, Ximo Puig, ha estat una errada important l'abast de la qual només es podrà copsar amb el pas del temps i la perspectiva suficient.

La presidenta andalusa, Susana Díaz, i els presidents manxec i extremeny, Emiliano García-Page i Guillermo Fernández Vara, han estat els altres autors d'aquest intent d'homicidi polític, en connivència amb Felipe González i amb el vist-i-plau del també ex-president José Luis Rodríguez Zapatero. Cap d'ells mai no va tenir una gran opinió de Sánchez, però entre tots han aconseguit crear-ne un mite. Un màrtir. El representant de la militància contra el vell aparell del partit, o pitjor encara, l'opositor a qualsevol acord –per acció o per omissió– amb el PP contra aquells que troben que aposten per unes terceres eleccions, deixar governar els populars i començar a exercir la tasca fiscalitzadora parlamentària.

EL PERFIL DE PÉREZ TAPIAS S'ADIA MOLT MÉS AMB LA INTERINITAT PRETESA I HAURIA PERMÈS ATURAR LA VIA D'AIGUA OBERTA PER L'ESQUERRA, LA PRINCIPAL FONT DE PODEM

NI DÍAZ, NI GARCÍA-PAGE, NI FERNÁNDEZ VARA NI GONZÁLEZ NI ZAPATERO MAI NO VAN TENIR UNA GRAN OPINIÓ DE SÁNCHEZ, PERÒ HAN CREAT UN MITE, UN MÀRTIR

Pedro Sánchez no creu en la pluralitat de l'Estat espanyol. Si ha modificat la seua posició de partida en aquesta matèria i darrerament fins i tot es mostrava obert a dialogar amb els partits catalans, ha sigut per tacticisme pur. Sota el seu mandat, el partit ha perdut bastant més suport en les comunitats amb llengua pròpia que no en les monolingües. Sánchez no era res més que un diputat madrileny encantat d'haver-se conegut, professor d'economia d'una universitat d'elit que pràcticament havia abandonat la política. Va tornar-hi de rebot, i ben bé podria haver-ho fet a través de Ciutadans, una organització amb què sempre s'ha trobat molt més còmode que no

amb Podem. En resum, Sánchez no és més d'esquerres que González.

Si els darrers mesos ha semblat una altra cosa, és tot just perquè el sector que desitjava descavalcar-lo de la secretaria general l'espentava cap a l'altre costat del ring, i ell, delerós de sobreviure al preu que fóra, va començar a articular un discurs més valent. Tot just aquesta valentia –l'intent de resultar investit i que no ho fóra Mariano Rajoy– li ha fet guanyar l'estima de bona part de la militància. Fa dos anys i escaig, quan ningú no el coneixia, ni tan sols no hauria estat capaç de recollir els avals necessaris per enfrontar-se a Susana Díaz. Avui, per contra, fins i tot tindria opcions de guanyar-

li una votació oberta, en què el pes de l'aparell –si Andalusia no es mostra inequívocament amb Díaz– ja és relatiu.

Els líders socialistes que s'han unit per rebentar la direcció no han acabat de calibrar-ho. El caïnisme del socialisme espanyol és inherent al seu ADN, i a partir d'ara els grans capítosts podran guanyar mil batalles i una com aquesta, però la militància, amb el sistema d'elecció directa que ha adoptat el partit, sempre tindrà la darrera paraula. Haver crucificat Sánchez no és garantia de res. En canvi, costarà molt de rentar la sang que ha quedat impregnada a la terra.

Periodista d'EL TEMPS